

Bistra pripeljala evropske milijone

V Znanstvenoraziskovalnem središču Bistra Ptuj so v 20 letih povezali lokalne skupnosti in gospodarstvo z znanstvenimi ustanovami

SLAVKO PODBREŽNIK

Kot regionalna razvojna agencija Bistra povezuje 16 občin. Ustanovili so jo leta 1994 z namenom, da deluje kot razvojna in raziskovalna institucija za potrebe načrtovanja in vodenja razvoja občin v Spodnjem Podravju. Nedavno so z različnimi prireditvami zaznamovali 20 let njenega delovanja.

"Rezultati dela zavoda so namenjeni oblikovanju in udejanjanju razvojne vizije in strategije širše lokalne skupnosti ter njene umestitve v nacionalni, evropski in mednarodni prostor," poudarja **Aleksandra Pivec**, direktorica Bistre. "Temeljna področja naših aktivnosti so skrb za pospeševanje razvojne odličnosti lokalnega okolja Spodnjega Podravja na vseh področjih, povezovanje in prenos znanj iz univerz in inštitutov v gospodarstvo in drobno gospodarstvo, spodbujanje, kreiranje in oblikovanje novih znanj ter kadrovskega potenciala v regiji ter spodbujanje razvoja in promocije turizma v destinaciji."

Več kot 40 evropskih projektov

Vezni člen celotne organizacije Bistre pri vsem njenem delovanju, pripravah in izvajanjih projektov je projektna pisarna. V tem okviru so od ustanovitve izvedli več kot 40 evropskih projektov na področjih okolja, podjetništva, turizma, regionalnega razvoja, izobraževanja in kulture. V mednarodnih projektih so vzpostavili sodelovanje z več kot 180 partnerji iz 19 evropskih držav. Bistra je bila vodilni partner pri desetih mednarodnih projektih. V programih čezmejnega sodelovanja s Hrvaško, Avstrijo in Madžarsko so izvedli 19 projektov, v programih transnacionalnega sodelovanja srednje in jugovzhodne Evrope ter Sredozemlja pa devet. Ključni viri financiranja so programi evropskega socialnega sklada, Leonardo da Vinci, Phare, Leader, Progress in IEE. Med vi-

Povezujejo znanje z gospodarstvom

V preteklih letih so v Bistri navezali številna pomembna razvojna in raziskovalna partnerstva z izobraževalnimi ustanovami ter gospodarstvom v Sloveniji in zunaj nje. "Pri tem stremimo k povezovanju tehniških in družboslovnih področij, v okviru katerih smo v 20 letih sodelovanja z univerzami in gospodarstvom dosegli številne dosežke," pravi **Klavdija Rižnar**. "Med drugim smo pridobili financiranje 15 aplikativno-raziskovalnih projektov pri Agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije in 14 projektov iz evropskih razpisov za varstvo okolja. Bistri je agencija podaljšala koncesijo za opravljanje javne raziskovalne dejavnosti do leta 2016. S tem smo se umestili na slovenski zemljevid inštitutov in univerz s fakultetami." Uspešni smo bili tudi z desetimi patentnimi prijavi za podelitev patentov. V okviru diplomskega usposabljanja do doktorata znanosti je uspešno doktoriralo deset raziskovalcev, trije so še v procesu izobraževanja.

VEM za podjetnike

V zadnjih sedmih letih v Bistri deluje točka VEM, kar pomeni Vse na enem mestu. Tam lahko bodoči podjetniki ustanovijo s.p. ali enostavni d.o.o. ter opravijo nekaj administrativnih postopkov ob registraciji. Vse te storitve so za občane brezplačne. Samo v letu 2013 so registrirali 320 novih podjetij, opravili več kot 1200 svetovanj in organizirali več kot deset seminarjev za podjetnike začetnike. Podatki kažejo, da se v tem letu interes po teh storitvah še povečuje. Lani so s pomočjo partnerjev zagnali podjetniški inkubator Start:up Ptuj, ki promovira podjetništvo med mladino in odraslimi. "Podjetja vključujemo v svoje projekte, jih preučujemo in zanje oblikujemo storitve, ki jim lahko pomagajo izboljšati konkurenčnost ter spodbuditi inovativnost," pojasnjuje **Lidija Tušek**. "Organiziramo več kot 20 poslovnih in strokovnih srečanj letno. Trenutno s partnerji razvijamo online stičišče med študenti, diplomanti in podjetji, ki bo olajšalo iskanje talentiranih posameznikov."

dnejsimi izpeljanimi projekti so trasirana in označena Dravska kolesarska pot in slovenskogoriška planinska pot, izdani kolesarski in pohodniški vodniki ter karte za Spodnje Podravje v več jezikih, po zgledu dobrih praks držav EU pripravljene koncepti za učinkovito ravnanje z odpadki, razvit in izdelan prvi turistični vodnik za pametne telefone za mesta Ptuj, Ormož in Lenart, razvit koncept otroških doživljajskih zgodb z maskotami ter promocijski dogodki za 24 povezanih mest v turizmu.

Največ v okolje

Bistra je posredno ali neposredno pripomogla k črpanju evropskih strukturnih in kohezijskih sredstev. Upravičenci na območju Spodnjega Podravja so bili v programskem obdobju 2007–2013 uspešni pri 191 projektih, sofinanciranih iz evropskih sredstev. Višina dodeljenih sredstev je znašala skupaj okrog 108 milijonov evrov. Od 191 projektov je bilo 118 takšnih, kjer so bile neposredne upravičenke do sofinanciranja lo-

kalne skupnosti, medtem ko so za 73 projektov uspešno kandidirale druge ustanove, kot so javni zavodi in podjetja. 74 odstotkov vseh dodeljenih sredstev so pridobili iz evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), sledita kohezijski sklad (KS) in evropski socialni sklad (ESS).

Lokalne skupnosti iz Spodnjega Podravja so v obdobju 2007–2013 dodeljena sredstva namenile predvsem za okoljsko infrastrukturo, ki vključuje kanalizacijska omrežja, čistilne naprave in vlaganja v oskrbo s pitno vodo, 30 odstotkov dodeljenih sredstev iz naslova državnega proračuna in skladov EU je bilo namenjenih za prometno infrastrukturo, sledila so vlaganja v večnamenske dvorane ter vrtce in ekonomsko infrastrukturo.

Res sami sebi namen?

Bistra je v letih od ustanovitve do danes krepko zrasla v številu zaposlenih in v finančnem smislu. Danes zaposluje 18 redno zaposlenih in šest sodelavcev preko programa javnih

Bistrina družina na stopnišču Mestnega gledališča Ptuj in pred nekdanjo ptujsko mestno hišo, kjer je zdaj sedež te ustanove (Tanja Božič)

V 20 letih 40 evropskih projektov

del. Preko nje se steče okoli milijon evrov sredstev letno, lani denimo 1,036.477 evrov. Večino sredstev za svoje delo pridobiva iz naslova nacionalnih in evropskih fondov preko razpisov, na katere se prijavlja z lastnimi projekti ali pa s projekti s partnerji iz lokalnega okolja. "Del prihodkov, približno 23 odstotkov, prihaja iz naslova proračunskih sredstev Mestne občine Ptuj (MOP), od tega približno 150.000 evrov za financiranje dogovorjenega in potrjenega programa dela in preostalo za direktna naročila posebnih

programov in projektov zunaj rednega letnega programa dela. Te namenjamo za izvajanje projektov po naročilu in v dogovoru z MOP," pojasnjuje Pivčeva. "Tudi druge občine Spodnjega Podravja zagotavljajo del sredstev za delovanje regionalne razvojne agencije; približno 100.000 evrov za delovanje Regionalne razvojne agencije ter za izvajanje programov in projektov po dogovoru in naročilu, kot je denimo ptujsko-ormoška regionalna destiniacijska organizacija. Seveda si zelo prizadevamo, da bi čim večji delež sredstev pridobili tudi iz naslova direktnih naročil naših storitev."

V lokalnem okolju se pogosto pojavlja očitok, da je Bistra sama sebi namen. Pivčeva odgovarja, da ta izhaja iz slabega poznavanja dela ustanove in ljudi v njej: "Vsekakor pa bi želela vse, ki našega dela in rezultatov ne poznajo ali pa bi s svojimi predlogi želeli konstruktivno prispevati k izboljšanju našega dela in storitev, ki jih opravljamo za lokalno okolje, povabiti, da nas obišejejo. Naša vrata so zmeraj odprta."